

# De California Family Risk Assessment Nederlandse versie (CFRA-NL)

## HANDLEIDING

19 Augustus 2016

Jo Hermanns

Frouke Sondeijker

Claudia van der Put

## INHOUD

1. Waarom de CFRA-NL?
2. De CFRA-NL in het kort
3. Het CFRA formulier
4. Instructies en scoringsregels afzonderlijke items
5. Het berekenen van het risiconiveau
6. De interpretatie van de risiconiveaus
7. Literatuur



## 1. Waarom de CFRA-NL?

Helaas worden af en toe kinderen het slachtoffer van ernstige kindermishandeling of verwaarlozing, terwijl er tegelijkertijd hulpverlening in het gezin actief is. Vaak krijgt het gezin zelfs van meerdere instanties hulp. Drama's als deze zullen niet altijd voorkomen kunnen worden, maar de vraag is toch of in die situaties de risico's voor kinderen altijd goed zijn ingeschat. Taxatie van risico's op kindermishandeling en verwaarlozing is daarom een onmisbaar onderdeel geworden van goed hulpverlenen in en aan gezinnen.

Uit vele studies blijkt steeds opnieuw dat hulpverleners, individueel of in teamverband, het moeilijk vinden om op basis van hun persoonlijke inschattingen de bedoelde risico's objectief in beeld te krijgen. Wat beter werkt zijn de zogenaamde actuariële checklists. Het kenmerk van een actuariel instrument is dat risicofactoren op een vaststaande manier worden gewogen en gecombineerd tot een eindoordeel. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar factoren uit het verleden, maar ook actuele kenmerken van ouders waarvan bekend is dat ze samenhangen met mishandeling of verwaarlozing. De CFRA-NL is een actuariel instrument. Uit Nederlands onderzoek blijkt dat de CFRA-NL op een verantwoorde manier gezinnen met een hoog risico op kindermishandeling en verwaarlozing kan aanwijzen. De onderbouwing voor deze uitspraak is te vinden in het artikel: 'Inschatten van het risico op kindermishandeling bij aanvang van gezinsinterventies: *De predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de California Family Risk Assessment (CFRA)* in het tijdschrift *Kind en Adolescent* van september 2016.

## 2. De CFRA-NL in het kort

### *Doel*

Het inventariseren van de belangrijkste risicofactoren voor ernstige kindermishandeling en verwaarlozing in alle gezinnen waarin jeugdhulp gegeven wordt en het op basis daarvan maken van een inschatting van het toekomstige risico op kindermishandeling en verwaarlozing. Ook indien de hulpverlener ervan overtuigd is dat dit niet nodig is, kan achteraf blijken dat men risico's over het hoofd gezien heeft. Deze werkwijze voorkomt dat achteraf gezegd moet worden 'als we dat hadden geweten...'

### *Hoe*

Door het **precies volgens bijgaande instructie** invullen van een checklist met de 15 items van de CFRA-NL worden de gezinnen gesignaleerd waarin een hoog statistisch risico op kindermishandeling of verwaarlozing aanwezig is.

De CFRA-NL dient te worden ingevuld voor alle gezinnen waarin een gezinswerker actief wordt. Indien een kind in méér dan één huishouden woont of regelmatig aanwezig is, dient voor al deze huishoudens de CFRA-NL apart te worden ingevuld.

### *En dan?*

Indien een hoog risico wordt vastgesteld dient een veiligheidstaxatie plaats te vinden in het gezin om de actuele situatie in kaart te brengen, waarbij naast de niet-veranderbare risicofactoren ook de veranderbare en beschermende factoren in kaart worden gebracht.

Bij voorkeur gebeurt dit samen met het gezin. De CFRA-NL maakt alleen een inschatting van het risico op toekomstige kindermishandeling (een risicotaxatie). Bij een veiligheidstaxatie gaat het de vraag of er meteen moet worden gehandeld op basis van de actuele situatie. Denk aan het inzetten van veiligheidsverhogende interventies, het doen van een melding of in het uiterste geval het ingrijpen door het kind uit huis te plaatsen of de mishandelende ouder van het kind scheiden. Afhankelijk van de uitkomst van deze veiligheidstaxatie wordt een strategie bepaald.

### *Beperking*

Niet alle risico's op mishandeling of verwaarlozing worden door de CFRA-NL gecheckt. In de Verenigde Staten wordt de CFRA op grote schaal gebruikt. Ook daar is duidelijk dat het

instrument niet perfect is, maar dat het 't beste is wat we nu hebben (Johnson, 2011). Als de uitslag van de CFRA-NL wijst op een laag of gemiddeld risico, wil dat niet zeggen dat het gezin veilig is. Hulpverleners dienen altijd alert te blijven op signalen van onveiligheid voor kinderen in gezinnen. Bij signalen of vermoedens van onveiligheid dient altijd een veiligheidstaxatie te worden uitgevoerd, ook al geeft de CFRA-NL-score daartoe niet direct aanleiding.

### 3. Het CFRA-NL formulier

## LEES VÓÓR HET GEBRUIK GOED DE INSTRUCTIES

Naam en geboortedatum kind(eren) in het gezin:

1.....

2.....

3.....

4.....

Ingevuld door

Datum

Item	Antwoord	Risico-score
1. Is de huidige interventie (mede) gericht op verwaarlozing?	Nee.....0 Ja.....1	
2. Aantal eerdere interventies, jeugdzorgindicaties, meldingen bij AMK/Veilig Thuis of Raadsonderzoeken in verband met verwaarlozing	Geen..... 0 Eén .....1 Twee of meer ...2	
3. Is de huidige interventie (mede) gebaseerd op mishandeling?	Nee.....0 Ja.....1	
4. Aantal eerdere interventies, jeugdzorgindicaties, meldingen bij AMK/Veilig Thuis of Raadsonderzoeken i.v.m. mishandeling?	Geen.....0 Eén .....1 Twee of meer...2	

5. Is ooit eerder een kind gewond geraakt door verwaarlozing of mishandeling?	Nee.....0 Ja.....1	
6. Indien het antwoord op vraag 5 'ja' is, lag de schuld volgens de primaire opvoeder dan bij het kind?	Ja ..... 2 Nee ....0	
7. De primaire opvoeder zorgt voor het kind op een manier die niet past bij de fysieke behoeften van kinderen	Nee.....0 Ja.....1	
8. De primaire opvoeder heeft op dit moment een drugs- of alcoholprobleem	Nee.....0 Ja.....1	
9. Is er in het afgelopen jaar sprake geweest van huiselijk geweld?	Nee.....0 Ja.....1	
10. Kenmerken van de primaire opvoeder	Geen van onderstaande mogelijkheden....0 Overdreven Streng.....1 Erg dominant.....1 Tel scores op	
11. Het gezin heeft financiële problemen	Nee.....0 Ja.....1	
12. Primaire opvoeder is betrokken bij destructieve relaties	Nee.....0 Ja, maar niet als slachtoffer van huiselijk geweld....1 Ja, als slachtoffer van huiselijk geweld.....2 Tel scores op	
13. Activiteiten van de primaire opvoeder om opvoedingsvaardigheden te leren	Voert alle afgesproken acties uit.....0 Voert sommige acties uit.....1 Voert vrijwel geen afgesproken acties uit....2 Niet te achterhalen.....1	



14. Gebrekkige medewerking van de primaire opvoeder aan de interventie: opvoeder zegt afspraken af of is niet aanwezig op afspraken	Nooit zonder goede reden.....0 Eenmalig.....1 Vaker dan eenmalig.....2 Niet te achterhalen.....1	
15. Primaire opvoeder vat de door een professional gesignaleerde opvoedingsproblemen minder ernstig op dan de professional zelf	Nee.....0 Ja.....1	
	<b>RISICOSCORE</b>	

**Risiconiveau (kruis aan: zie paragraaf 5: het berekenen van het risiconiveau)**

**Laag**

**Gemiddeld**

**Verhoogd**

**Hoog**

#### 4. Instructies en scoringsregels afzonderlijke items

##### **Vooraf: wie is de primaire opvoeder?**

In een aantal vragen wordt er gesproken van de primaire opvoeder. *De primaire opvoeder* is de volwassene in het aangemelde gezin, die *het meest verantwoordelijk is* voor het verzorgen van de kinderen. Slechts één primaire opvoeder kan worden geselecteerd.

Wanneer er twee volwassenen aanwezig zijn en de hulpverlener twijfelt wie er het meest verantwoordelijk is voor de kinderen, dan wordt *de persoon waar de aanmelding het meest betrekking op heeft*, geselecteerd als primaire opvoeder. Bijvoorbeeld: wanneer een moeder en vader samenleven in hetzelfde huishouden en in gelijke mate de verantwoordelijkheden voor het verzorgen van de kinderen delen, en in de aanmelding wordt duidelijk dat de moeder de meeste hulp nodig heeft, dan wordt de moeder geselecteerd als primaire opvoeder.

Indien het kind (bijvoorbeeld na echtscheiding) regelmatig in twee of meer gezinnen verblijft, dient voor ieder gezin apart de CFRA-NL te worden ingevuld. Steeds is de primaire opvoeder in het gezin degene die daar het meest verantwoordelijk is voor het verzorgen van de kinderen.

##### **Instructie per item**

###### **1. *Is de huidige interventie (mede) gericht op verwaarlozing?***

Kies *Ja* als de huidige interventie (mede) gebaseerd is op verwaarlozing. Dit omvat:

- ernstige en algemene verwaarlozing (uitgezonderd emotionele verwaarlozing);
- uitbuiting (uitgezonderd seksuele uitbuiting);
- het afwezig zijn van de opvoeder, of het ontbreken van capaciteiten van de opvoeder.

Deze informatie volgt uit het dossier, uit de aanmeldingsreden of uit het overleg met de aanmelder.

###### **2. *Aantal eerdere interventies, indicaties, meldingen bij AMK/Veilig Thuis of Raadsonderzoeken i.v.m. verwaarlozing***

Kies *Geen* als er geen eerdere onderzoeken of interventies vóór de huidige interventie hebben plaatsgevonden.

Kies *Eén* als er voorafgaand aan de huidige interventie een onderzoek of interventie is geweest betreffende een vorm van verwaarlozing (al dan niet bewezen). Kies *Twee of meer* als er voorafgaand aan de huidige interventie twee onderzoeken of interventies betreffende een vorm

van verwaarlozing (al dan niet bewezen) hebben plaatsgevonden, al dan niet in combinatie met mishandeling.

**3. *Is de huidige interventie (mede) gebaseerd op mishandeling?***

Kies *Ja* als er de huidige interventie (mede) gebaseerd is op mishandeling (welk type dan ook). Dit omvat:

- fysieke mishandeling;
- emotionele en psychische mishandeling;
- seksueel misbruik of seksuele uitbuiting.

**4. *Aantal eerdere interventies, indicaties, meldingen bij AMK/Veilig Thuis of Raadsonderzoeken i.v.m. mishandeling?***

Met eerdere interventies, indicaties, meldingen of onderzoeken wordt verwezen naar interventies, indicaties, meldingen of onderzoeken die geen rol hebben gespeeld in de huidige aanmelding maar al daarvoor.

Tel alvorens *Geen, Eén of Twee of meer* te scoren eerst alle interventies, indicaties en meldingen voorafgaand aan deze interventie op voor elke vorm van mishandeling (al dan niet bewezen). Mishandeling omvat fysieke, emotionele (hieronder valt ook getuige zijn van huiselijk geweld) of seksuele mishandeling, of seksuele exploitatie. Indien van toepassing en als het mogelijk is moet ook de geschiedenis uit andere landen gecontroleerd worden. Uitgezonderd zijn onderzoeken naar daders die niet tot het huisgezin behoorden (bv. medewerkers uit de kinderopvang) tenzij één of meer opvoeders gefaald hebben bij het beschermen van het kind.

**5. *Is ooit eerder een kind gewond geraakt door verwaarlozing of mishandeling?***

Kies *Ja* als een kind ooit letsel heeft opgelopen door mishandeling of verwaarlozing vóór de vraag of klacht die tot de huidige interventie heeft geleid. Dit letsel kan variëren van blauwe plekken, sneeën en bulten tot letsel waarvoor medische behandeling nodig is, zoals botbreuken en brandwonden.

**6. *Indien het antwoord op vraag 5 'ja' is, lag de schuld volgens de primaire opvoeder dan bij het kind?***

Bij deze vraag doet het er niet toe wie er schuldig is aan de verwaarlozing of mishandeling, het gaat om de reactie van de primaire opvoeder op de verwaarlozing of mishandeling.

Kies *ja* als de primaire opvoeder het kind de schuld van de mishandeling of verwaarlozing geeft. Hiermee wordt bedoeld dat de opvoeder zegt dat de mishandeling of verwaarlozing gebeurde door iets wat het kind (niet) gedaan had. Bijvoorbeeld dat het kind het heeft uitgelokt of het heeft verdiend doordat hij/zij zich misdragen heeft.

**7. *De primaire opvoeder zorgt voor een of meer kinderen op een manier die niet past bij de behoeften van kinderen***

Kies *Ja* wanneer de fysieke verzorging van de kinderen (bij de leeftijd passende voeding, kleding, hygiëne, woonomstandigheden en medische zorg) bedreigend is voor het welzijn van, of resulteert in schade aan de kinderen. Bijvoorbeeld:

- Herhaaldelijk weigeren de standaardvaccinaties te halen;
- Het niet voorzien in medische hulp bij ernstige of chronische ziektes;
- Het niet kunnen verzorgen van kleding voor de kinderen die bij het weer past;
- Herhaaldelijke kakkerlakken- en muizenplagen;
- Inadequate of onbruikbare sanitaire voorzieningen of verwarming;
- Giftige stoffen en gevaarlijke voorwerpen die in het bereik van kleine kinderen liggen;
- Voor langere periodes dragen van vuile kleding;
- Het niet regelmatig wassen, blijkend uit vervuilde huid en haren, en een sterke geur.

**8. *De primaire opvoeder heeft een drugs- of alcoholprobleem.***

Kies *Nee* als de primaire opvoeder geen alcohol- of drugsproblemen heeft.

Kies *Ja* als de primaire opvoeder een alcohol of drugsprobleem heeft dat invloed heeft op zijn/haar functioneren in het gezin. Zulke invloed is bewezen door:

- middelengebruik dat effect heeft op:
  - o arbeidsinzetbaarheid,
  - o betrokkenheid bij criminele activiteiten,
  - o huwelijks- of familierelaties,
  - o het in staat zijn om bescherming, supervisie en zorg te bieden aan de kinderen;
- een aanhouding in de afgelopen twee jaar voor rijden onder invloed of het weigeren van een blaastest;
- een eigen rapportage van het probleem;
- behandeling die op dit moment verkregen wordt of in het verleden verkregen is;
- meerdere positieve urinetesten;
- gezondheidsproblemen door middelengebruik;

- kinderen die gediagnosticeerd zijn met het Fetal Alcohol Syndrom (FAS) of Fetal Alcohol Exposure (FAE), of kinderen die bij de geboorte positief scoorden op een toxologische screening, terwijl de primaire opvoeder de biologische ouder is.

**9. *Is er in het afgelopen jaar is sprake geweest van huiselijk geweld?***

Kies *Ja* als in het voorafgaande jaar fysieke aanvallen of intimidatie/bedreigingen tussen de opvoeders of een opvoeder en een andere volwassene hebben plaatsgevonden.

**10. *Kenmerken van de primaire opvoeder.***

Kies het/de juiste antwoord(en).

Kies *Geen van onderstaande mogelijkheden* als de primaire opvoeder geen van de onderstaande kenmerken vertoont.

Kies *Is overdreven of om onbegrijpelijke redenen streng tegen het kind* als de disciplineringsstijl van de primaire opvoeder het kind (dreigt) te beschadigen. Dit door uitzonderlijke harde fysieke en emotionele straffen of straffen die niet passen bij de leeftijd van het kind. Bijvoorbeeld:

- het opsluiten van kinderen in de WC of kelder;
- handen van kinderen boven vuur houden;
- kinderen slaan met gevaarlijke voorwerpen;
- jonge kinderen fysieke en/of sociale activiteiten onthouden voor langere perioden.

Kies *Is erg dominant* wanneer de primaire opvoeder domineert door controle, te streng of oneerlijk gedrag, of door overreactief optreden.

**11. *Het gezin heeft financiële problemen.***

Met ‘financiële problemen’ wordt bedoeld dat het gezin moeite heeft om van de maandelijkse inkomsten rond te komen.

Kies *‘ja’* wanneer er een of meerdere indicaties zijn dat de financiële situatie van het gezin problemen (waaronder stress) oplevert voor de primaire en/of de secundaire opvoeders. Dit omvat:

- de primaire en/of de secundaire opvoeder geeft/geven zelf aan problemen te ervaren met het (op tijd) kunnen betalen voor essentiële levensmiddelen, waaronder wonen, eten, kleren, huishoudelijke producten en recreatie;
- de primaire en/of de secundaire opvoeder geeft/geven zelf aan moeite te hebben met het beheersen van het huishoudelijke budget;

- de primaire en/of de secundaire opvoeder geeft/geven zelf aan onbeheersbare schulden te hebben;
- financiële problemen (waaronder schulden) worden opgemerkt door de hulpverlening;
- de schuldhulpverlening is al ingeschakeld bij het gezin.

Kies 'nee' wanneer

- er geen van bovenstaande indicaties aanwezig zijn
- er onvoldoende informatie beschikbaar is om de vraag te beantwoorden.

## 12. ***De primaire opvoeder is betrokken in destructieve relaties***

Met 'destructieve relaties' worden bedoeld huidige relaties waarin er sprake is van fysieke mishandeling. Dit omvat relaties zowel binnens- als buitenshuis.

Kies 'nee' wanneer

- er geen indicaties zijn dat de primaire opvoeder nu betrokken is (als slachtoffer of als dader) in destructieve relaties binnen- of buitenshuis;
- er onvoldoende informatie beschikbaar is om de vraag te beantwoorden.

Kies 'ja, maar niet als slachtoffer van huiselijk geweld' wanneer er indicatoren zijn dat de primaire opvoeder geen slachtoffer is van huiselijk geweld maar wel nu betrokken is in destructieve relaties. Dit omvat:

- de primaire opvoeder geeft zelf aan in zijn/haar huidige relatie de pleger te zijn van huiselijk geweld;
- er wordt in het dossier geregistreerd dat de primaire opvoeder nu de pleger is van huiselijk geweld;
- de primaire opvoeder geeft zelf aan nu betrokken te zijn als slachtoffer en/of als dader in gewelddadige relaties buitenshuis.

Kies 'ja, als slachtoffer van huiselijk geweld' wanneer er indicatoren zijn dat in de huidige situatie de primaire opvoeder slachtoffer is van huiselijk geweld. Dit omvat:

- de primaire opvoeder geeft zelf aan in zijn/haar huidige relatie slachtoffer te zijn van huiselijk geweld;
- er wordt in het dossier geregistreerd (o.a. op basis van officiële aanmeldingen) dat de primaire opvoeder nu slachtoffer is van huiselijk geweld.

**13. *Activiteiten van de primaire opvoeder om opvoedingsvaardigheden te verbeteren.***

Deze vraag kan naar alle waarschijnlijkheid niet op basis van eigen ervaring ingevuld worden. Het gaat hier dus om ervaringen van eerdere hulpverleners die vaak terug te vinden zijn in het dossier.

Ook afgesproken acties met medewerkers van de jeugdgezondheidszorg, onderwijs en dergelijke worden meegeteld. Het gaat hier om het niet oppikken van zaken.

Kies *Voert alle afgesproken acties uit* als de primaire opvoeder alle eerder afgesproken acties om de opvoedingsvaardigheden te verbeteren uitvoert. Kies deze optie ook als er nooit eerder acties zijn afgesproken.

Kies *Voert slechts enkele afgesproken acties uit* als de primaire opvoeder slechts enkele eerder afgesproken acties om de opvoedingsvaardigheden te verbeteren uitvoert. Of als deze de afgesproken acties slechts kortdurend uitvoert.

Kies *Voert vrijwel geen afgesproken acties uit* als de primaire opvoeder geen van de eerder afgesproken acties om de opvoedingsvaardigheden te verbeteren uitvoert.

Kies *Niet te achterhalen* als u over onvoldoende informatie beschikt om de vraag te beantwoorden.

**14. *Gebrekkige medewerking van de primaire opvoeder aan de interventie: opvoeder zegt afspraken af of is niet aanwezig op afspraken.***

Deze vraag kan naar alle waarschijnlijkheid niet op basis van eigen ervaring ingevuld worden. Het gaat hier dus om ervaringen van eerdere hulpverleners die terug te vinden zijn in het dossier. Ook afspraken met medewerkers van de jeugdgezondheidszorg, onderwijs en dergelijke worden meegeteld. Het gaat erom of men überhaupt beschikbaar is voor hulp.

Kies *Nooit zonder goede redenen* als de primaire opvoeder nooit een afspraak heeft afgezegd of niet aanwezig is geweest zonder goede reden. Kies deze optie ook als er eerder geen hulpverlening plaatsvond.

Kies *Eenmalig* als de primaire opvoeder slechts 1 keer een afspraak heeft afgezegd of niet aanwezig is geweest zonder goede reden.

Kies *Vaker dan eenmalig* als de primaire opvoeder meer dan 1 keer een afspraak heeft afgezegd of niet aanwezig is geweest zonder goede reden.

Kies *Niet te achterhalen* als u over onvoldoende informatie beschikt om de vraag te beantwoorden.

15. ***Primaire opvoeder vat de door een professional gesignaleerde opvoedingsproblemen minder ernstig op dan de professional zelf.***

Het gaat hier om het besef van de primaire opvoeder van de ernst van de door de professional gesignaleerde opvoedingsproblemen.

Kies 'ja' als er indicaties zijn dat de primaire opvoeder de ernst van de opvoedingsproblemen onderschat. Dit omvat:

- de primaire opvoeder zegt of toont in zijn/haar houding en/of gedrag het er niet mee eens te zijn dat er überhaupt opvoedingsproblemen zijn;
- de primaire opvoeder bagatelliseert de opvoedingsproblemen of praat deze goed;
- de primaire opvoeder denkt niet mee met de professional in het aanpakken van de opvoedingsproblemen.

Kies 'nee' als geen van bovenstaande indicaties aanwezig zijn.



## 5. Het berekenen van de risiconiveaus

Het risiconiveau wordt ingeschat op basis van de totale som van de risicoscores. Tel daartoe de getallen in de meest rechtse kolom van het CFRA-NL formulier op. De indeling in risiconiveaus is als volgt<sup>1</sup>

<i>Totaal aantal risicoscores</i>	<i>risiconiveau</i>	<i>Kans op een melding van mishandeling of verwaarlozing</i>
0 of 1	laag	0,06%
2-7	gemiddeld	3,5 %
8 of 9	verhoogd	12%
9 of meer	hoog	35%

Deze cijfers zijn gebaseerd op een onderzoek in Rotterdam<sup>2</sup>. De kans die in de tabel staat weergegeven is de kans dat er in het gezin een melding bij het AMK wordt gedaan binnen een periode van 6 maanden. De werkelijke kans op mishandeling is de groepen is veel hoger omdat naar schatting slechts zo'n 20% van het aantal gevallen van kindermishandeling wordt gemeld bij het AMK. Daarnaast is de follow-up periode erg kort (6 maanden).

### ***Ophoging van het risiconiveau***

Het uiteindelijke risiconiveau wordt automatisch op 'hoog' gezet indien minimaal één van de onderstaande uitspraken volgens u van toepassing is

- Er is sprake van (acute dreiging van) fysiek geweld;
- Er is sprake van (acute dreiging van) seksueel misbruik;
- Er is sprake van (acute dreiging van) ernstige verwaarlozing;
- Er is sprake van weigering van acute medische of psychische zorg;

---

<sup>1</sup> Let op: deze indeling is alleen van toepassing op gezinnen waarin hulpverlening van start gaat en geldt dus niet voor gezinnen in het algemeen.

<sup>2</sup> Zie het eerdergenoemde artikel in Kind en Adolescent

- Er is sprake van huiselijk geweld bij kinderen jonger dan 4 jaar en kinderen die zichzelf niet in veiligheid kunnen stellen;
- Er is geen opvoeder die voldoende beschikbaar is;
- Er is sprake van seksueel misbruik en de dader heeft nog toegang tot het kind;
- Er is sprake van verwondingen bij een kind onder de twee jaar die niet aan een ongeluk kunnen worden toegeschreven;
- Er is sprake van ernstige verwondingen die niet aan een ongeval kunnen worden toegeschreven;
- De primaire opvoeder was nu of eerder betrokken bij het overlijden van een kind door mishandeling of verwaarlozing.

Als geen van de bovenstaande uitspraken van toepassing is, maar er zijn toch redenen om het risiconiveau hoger in te schatten dan nu gescoord wordt, dan kunt u dit ook aangeven. Dan moet er overleg plaatsvinden met uw werkbegeleider/leidinggevende. Indien deze akkoord is kan het risiconiveau met één stap verhoogd worden.

## **6. De interpretatie van de risiconiveaus**

De risiconiveaus geven een inschatting van de statistische kans dat er een melding wordt gedaan bij het AMK. Met de CFRA-NL wordt vooral inzicht verkregen in factoren die met het hoge risico's samenhangen die statisch (onveranderbaar) zijn. In geval het instrument aangeeft dat er sprake is van een hoog of verhoogd risico is het daarom belangrijk om een veiligheidstaxatie te doen (zie paragraaf 2, onder 'En dan') en interventies in te zetten om het risico te verlagen.

Daarna is het van groot belang om aanvullend onderzoek te doen om de dynamische (veranderbare) risicofactoren en beschermende factoren in kaart te brengen.

Een geconstateerd risico op latere kindermishandeling vraagt dus om gerichte acties. De directe actie wil niet zeggen dat er direct ingegrepen moet worden met een jeugdbeschermingsmaatregel of uithuisplaatsing. Directe actie betekent dat men (liefst samen met het gezin) het onderwerp 'veiligheid voor de kinderen' een eerste prioriteit geeft en blijft geven in de hulpverlening.

De veiligheid in het gezin op dit moment moet onmiddellijk de aandacht krijgen en bekeken moet worden hoe de veiligheid voor het kind of de kinderen het best georganiseerd kan worden.

De vraag is welk niveau van risico om directe actie vraagt. Op basis van het Nederlandse onderzoek naar de CFRA is een zogenaamd afkappunt vastgesteld. Dat is de score 8 of hoger: risiconiveau's 'verhoogd' en 'hoog'. Bij deze score is het risico op problemen aanzienlijk, terwijl

er relatief zelden vals alarm geslagen wordt. Voor een verdere cijfermatige onderbouwing en bespreking wordt verwezen naar *De predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de California Family Risk Assessment (CFRA)* in het tijdschrift *Kind en Adolescent* van september 2016.

## 7. Literatuur

Johnson, W. (2004). *Effectiveness of California's child welfare structured decision making (SDM) model: a prospective study of the validity of the California Family Risk Assessment*. Madison (Wisconsin, USA), Children's Research Center.

Johnson, W. (2011). The validity and utility of the California Family Risk Assessment under practice conditions in the field: a prospective study. *Child Abuse & Neglect*, 35, 18-28.

Put, C. van der, Hermanns, J. & Sondejker, F. (2016). Inschatten van risico's op kindermishandeling bij aanvang van gezinsinterventies. De predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de California Family Risk Assessment. *Kind & Adolescent*, in druk.

Van der Put, C. E., Hermanns, J., Van Rijn-van Gelderen, L. & Sondejker, F. (2016). Detection of unsafety in families with parental and/or child developmental problems at the start of family support. *BMC Psychiatry*, 16(1), 1.

Opmerkingen, suggesties, ervaringen en vragen: [jhermanns@hsconsult.nl](mailto:jhermanns@hsconsult.nl)